

Pensjonert sokneprest Harald Kaasa Hammer
Teie kirke 18. november 2012 kl 1100
25. søndag i treenighetstiden, 2. rekke
(Kirkekaffe med samtale)

SALMER

86 Navnet Jesus ... og hver hjelpløs seiler vinker inn til frelsens trygge havn

SYNDSBEKJENNELSE – kyrie og gloria

KOLLEKTBØNN (= 4. søndag etter Kristi åpenbaringsdag)

Salme 107,23-32 HAN STILNET STORMEN

(Sammen med barna:) Min båt er så liten ... men Jesus har grepet min hånd

475 Tårnhøye bølger går

2 Kor 1,8-11 HAN REDDET OSS FRA Å DØ

862,1-3 Jeg er en seiler på livets hav ... om først i siste nattevakt

-----
Matt 14,22-34 JESUS OG PETER GÅR PÅ VANNET

862,4-6 Jeg er en seiler på livets hav ... da legger havet seg igjen

FORBØNN I: 4 bønneledd inkl "I stillhet..."

657 Vi bærer mange med oss

NATTVERD (A)

494 Å, for djup i Jesu kjærleik ... eit mektig hav ... ei hamn (prøv å få frem dønningene i melodien)

312 Lær meg å kjenne ... Når jeg har tenkt meg trett til døden, si så hva du har tenkt (ekstra)

384 Du evig sterke Gud og Far ... som over havets dyp har makt (majestoso)

Kjære menighet. Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus! Amen.

Jesu navn blinker som et fyrlys gjennom denne søndagen, og vinker hver hjelpløs seiler inn til frelsens gode havn. Det har vi sunget til hverandre i starten av denne gudstjenesten. Vi trenger å høre at noen synger slik til oss, når vi føler oss mest hjelpeløse!

I dag skulle vi vært på sjøen! Tekstene handler om storm og stille og stamping mot bølgene. Det er ikke lett å fornemme dette budskapet, når vi sitter tørt og trygt og godt på stolene her i kirken. Men jeg tenker nok at tekstene henter frem følelser fra tøffe tak vi har vært gjennom i livet. Vi befinner oss vel alle i spennet mellom "den norske overflaten" av trygghet og vellykkethet på den ene siden, og på den andre siden: noen ganger glipper det, vi mister kontrollen. Det er som livet rakner, og angsten stjeler alle krefter. Vi har vel opplevd noen stormer i livet alle sammen.

Men vi skal ikke være for raske til å overføre stormen i tekstene til stormer i vårt indre. Tekstene handler om faktisk storm på havet, og faktiske ytre fiender. Paulus oppsummerer sine erfaringer slik:

2 Kor 11,25-26 Tre ganger er jeg blitt pisket, én gang steinet, tre ganger har jeg lidd skipbrudd, og jeg drev en gang et helt døgn rundt på havet. 26 Stadig har jeg måttet reise omkring, i fare på elver, blant røvere, blant landsmenn og utlendinger, i fare i byer, i ørken, på havet, blant falske venner.

Tekstene i dag forteller ikke bare at Gud kan være nær oss – også i den store, farlige, mørke verden. Nei, tekstene viser at Gud er himmelens og jordens skaper, og Herre over vind og sjø. Han blåser havet opp, og han legger havet til ro.

La oss bøye oss for vår veldige Gud, og bekjenne våre synder...

PREKEN

Kirken vår er preget av at Nøtterøy har hav på alle kanter. Alterteppet vårt hører med blant de mest dramatiske i Norge: *Livets hav* (av Else Marie Jacobsen). I våpenhuset henger en skipsmodell ved døren inn til kirken, og bak i menighetsalen står modell av en tankbåt. - Det henger skipsmodeller i mange kirker, særlig langs kysten. De kalles løfte-skip (votiv-skip), for ofte er det en sjømann i havsnød som har lovt å skjære ut en skipsmodell til kirken hjemme, dersom Gud ville berge ham fra å drukne. I kjelleren har vi et veggteppe (fra 1978) med motiv fra

dagens tekst.

Det står skrevet i evangeliet etter Matteus:

Jesus fikk disiplene til å gå i båten og dra i forveien over til den andre siden, mens han selv sendte folket av sted. Da han hadde gjort det, gikk han opp i fjellet for å være for seg selv og be.

Da kvelden kom, var han der alene. Båten var allerede langt fra land, og den kjempet seg fram i bølgene, for det var motvind. Men i den fjerde nattevakt kom han til dem, gående på sjøen. Da disiplene fikk se ham der han gikk på vannet, ble de skrekkslagne. «Det er et gjenferd!» sa de og skrek av angst. Men i det samme talte Jesus til dem: «Vær ved godt mot! Det er jeg, vær ikke redde!»

Da sa Peter til ham: «Herre, er det deg, så si at jeg skal komme til deg på vannet.» «Kom!» sa Jesus. Peter steg ut av båten og gikk på vannet bort til Jesus. Men da han så hvor hardt det blåste, ble han redd. Han begynte å synke, og ropte: «Herre, berg meg!» Straks rakte Jesus hånden ut og grep fatt i ham og sa: «Du lite troende – hvorfor tvilte du?» Så steg de opp i båten, og vinden stilnet. Men de som var i båten, tilba ham og sa: «Du er i sannhet Guds Sønn!»

Da de var kommet over, la de til land ved Gennesaret. (Matt 14,22–34)

Slik lyder det hellige evangelium.

Det begynte så stille: Jesus ryddet plass til å få være litt alene

Han hadde mettet fem tusen med fem brød og to fisker. Og alle var nok over seg av undring. Først sendte han disiplene av gårde i båt, og så sendte han den store folkemassen av sted, og så gikk han opp i fjellet for å være for seg selv og be. Da kvelden kom var Jesus der alene. Det hviler en god utmattelse og en stille fred over første del av evangeliet.

Men så braker det løs: En vind faller ned over fjellssidene og pisker opp Genesaretsjøen så den står i et kok, og disiplene kjemper seg frem i motvinden. Og så kommer det et merkelig ord: Jesus kom ruslende, står det. *Peripateo* betyr å spasere omkring, å vandre i fred og ro. Ikke rart at disiplene skrek av angst, og trodde de fantaserte. *Fantasma* står det. De trodde de så et fantasifoster, et gjenferd. (Se også Luk 24,37)

Men Jesus får roet dem ned med stemmen sin: "Vær ved godt mot! Det er jeg, vær ikke redde!" (Se også Joh 20,16) Han bruker Gudsnavnet: Det er jeg – Jeg er – Jahwe.

Og straks er Peter frampå. Han vil også spasere på bølgene. Hva skulle han det etter? Det må være det aller mest unyttige mirakel i Bibelen! Men Jesus lot Peter få prøve seg. Det gikk ikke helt bra. Peter mistet fokuset på Jesus, og da begynte han å synke. Peters mirakeltro sviktet, men han hadde heldigvis frelsestroen i behold, og ropte til Jesus: "Herre frels meg!" Og Jesus grep fatt i ham og sa: "Du lite troende – hvorfor tvilte du?"

Det var ikke eneste gangen Jesus sukket oppgitt over disiplenes tregghet til å tro. Da han vandret med to disipler til Emmaus etter oppstandelsen, utbrøt han: "Så uforstandige dere er, og så trege til å tro alt det profetene har sagt!" Luk 24,25

Og da Jesus møtte hele disippelflokken senere på påskedagen, ble de "forskrekket og redde, for de trodde de så en ånd. 38 Men han sa til dem: "Hvorfor er dere forferdet, og hvorfor lar dere tvilen stige opp i dere? 39 Se på mine hender og mine føtter; det er meg. Ta på meg og se! En ånd har da ikke kjøtt og ben, som dere ser at jeg har." 40 Dermed viste han dem sine hender og føtter. 41 Men enda kunne de ikke tro for bare glede og undring. Da spurte han: "Har dere noe å spise?" 42 De gav ham et stykke stekt fisk, 43 og han tok det og spiste mens de så på. Luk 24,37-43

Det viktigste

Disiplene reagerte forskjellig på Jesu mirakler. Det tålte han. Men når det gjelder oppstandelsen, kunne ikke Jesus gi seg før de var overbevist. De måtte forstå at han virkelig var stått opp fra de døde. Derfor fikk de ta på ham, og se på at han spiste. De skulle jo være vitner for oss om at Jesus var stått opp fra de døde, og at han lever i dag. Han er en levende frelser!

Jesus ga dem ikke opp

Jesus ble flere ganger oppgitt over disiplenes tregghet til å tro, - men heldigvis ga han dem ikke opp. Han grep tak i Peter da han begynte å synke, og han tok Peter med opp i båten til de andre redde disiplene, og vinden stilnet. Da kom tilbedelsen. Da sa de: "Du er i sannhet Guds Sønn!" Det forteller Matteus. Markus forteller at de var grepet av stor frykt og sa til hverandre: "Hvem er han? Både vind og sjø adlyder ham." Mark 4,41

Hva så med oss og vår tro?

Peters tro på mirakler sviktet da han så hvor hardt det blåste. Men han hadde forstand til å rope til Jesus om frelse. Frelsestroen er heldigvis utbredt i våre menigheter, men hva med mirakeltroen hos oss?

Det meste av norsk forkynnelse skjer med ord. Og så er det mye forkynnelse i form av omsorg. Ord og omsorg. Men hva med miraklene? Jesus gikk rundt og gjorde vel, han helbredet mange, og mettet folkemasser på underfull vis. Tre ganger vakte han mennesker opp fra de døde: Enkens sønn i Nain, synagogeforstanderens datter, og vennen Lasarus.

For noen år siden hadde vi besøk av et par prester fra Thailand her i domprostiet. Jeg husker en av dem sa: "De fleste som blir kristne i Thailand, blir det fordi de har opplevd et mirakel!" Hm! - Og så føyde han til: "Det virker som det er en sport for nordmenn å få til å tro, uten å se og oppleve noe som helst!"

Sånn er det nok på *den norske overflaten*. Den norske overflaten består av mennesker som er trygge og glade og ovenpå. På overflaten trenger ikke vi mirakler. Men på det personlige plan er det mange som forteller om Guds underfulle inngrep i deres liv, enten det gjelder helbredelse eller hjelp med en tung koffert.

Hvorfor er det så få mirakler i vår del av verden?

Hvorfor fosser ikke kirken frem på en bølge av mirakler? Det har jeg ikke noe godt svar på. Det er Jesus som bestemmer når han vil gjøre mirakler. Er det for lite tro på at Jesus virkelig kan gjøre mirakler i dag også. Er det for liten åpenhet for å oppleve mirakler? Nei, det tror jeg ikke. Vi er mange som har tryglet og bedt om et under, med tro og lengsel og et åpent hjerte. Ja, det er mye tro og lengsel, og mange åpne hjerter i vår menighet og i vårt folk! Jesus sa at det var

nok med tro som et sennepskorn. Da er det nok tro i blant oss til å ta imot mange under. Vi har bedt om helbredelser og mirakler her i Teie kirke. Ikke for å oppleve en sensasjon, men fordi mennesker har trengt et guddommelig inngrep.

I Norge i dag trengs det ikke et offentlig brødunder for at nordmenn skal bli mette. Men enkeltmennesker blant oss kan trenge et mirakel, og noen får også oppleve det. Jeg har møtt flere som er gjort klare for operasjon, og så blir operasjonen avlyst fordi svulsten plutselig er borte, eller fordi hjertet er helt forandret på de nye røntgenbildene. De som opplever dette, tar vare på det som et personlig håndtrykk fra Gud. Men de skriver ikke om det i avisen, for de vet at mange står klare til å bortforklare, og til å kalle dem for naive og godtroende.

Det var mange på Jesu tid som kom til tro da de så tegnene han gjorde. Og det var mange som snudde seg bort fra Jesus igjen, da de hørte hva han hadde å si. (Joh 2,23 og 8,31 og 59)

Jeg tviler på at mirakler ville føre flere til tro i Norge i dag. Jeg var på et helbredelsesmøte i Frogner kirke i Oslo en gang. Dagbladet hadde reportasje om denne helbredelsesevangelisten, og hadde bilde av en fot før og etter den var vokst ut til full lengde. Dagbladet ble ikke akkurat et menighetsblad av den grunn.

Hva ville skjedd om det virkelig hadde skjedd et stort mirakel midt i gudstjenesten? Jo, neste søndag ville det kanskje kommet noen for å se et mirakel, de også. Og neste søndag ville de komme for å se et større mirakel, og så et enda større mirakel. Og folk ville begynne å tro på mirakler. Men ville de komme til personlig, frelsende tro på Jesus Kristus? Kanskje – kanskje ikke. De fleste mirakler Jesus gjorde, gjorde han for å hjelpe. Men han ba dem som ble hjulpet om ikke fortelle det videre. (Mark 7,36) Han dro seg unna dem som ville ta ham med makt og gjøre ham til konge, fordi han gjorde brødunder. (Joh 6,15) Og han sa til tvileren Tomas: Salige er de som ikke ser og likevel tror. (Joh 20,29)

Det Jesus kom for

Det var tydelig at Jesus ville noe med miraklene han gjorde. Det første var å hjelpe mennesker, fordi de vakte hans inderlige medfølelse. Men han ville mer: Han ville åpne hjertene deres, så han fikk gjøre det han var kommet for å gjøre: Å frelse dem! Å løse mennesker fra fangenskapet under syndene deres, og snu livet deres bort fra fortapelsens vei og over på evighetens vei.

La oss aldri bli trette av å memorere og huske hva Jesus kom for: "Så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv." Joh 3,16.

Jesus har et langsiktig mål: En dag skal han reise alle mennesker opp av gravene. Og så skal han gi alle som hører ham til en ny kropp, og et nytt liv under en ny himmel, på en ny jord, hvor rettferdighet bor. (Joh 5,28-29. 2 Pet 3,13) "Han skal tørke bort hver tåre fra *våre* øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som før var, er borte." Åp 21,4

Jesus *viste* at dette *kan* skje en gang. Han viste det med alle mirakler han strødde rundt seg, Han viste seg som Herre over liv og død, Herre over sykdom og lidelse, Herre over hav og bølger. Og han styrket velvillige mennesker i troen på at han en dag kan og skal gjøre alle ting nye.

Den dagen skal alle mennesker innse at han er Herre, og alle skal bøye seg for ham, enten de har tatt imot ham som frelser og går inn til det evige liv, eller har sagt nei til ham, og

selv tar ansvar for sin evige skjebne. Vi har fått valget: frelse på grunn av Jesus, eller fortapelse på grunn av oss selv. (Fil 2,10-11)

Et ropenavn

Så lenge vi er i denne verden er alle mirakler midlertidige. Lasarus døde igjen, etter at Jesus vakte ham opp fra de døde. Det samme gjorde enkens sønn i Nain og synagogeforstanderens datter.

Det gikk ikke helt bra da Peter ville være med på et mirakel. Men det gikk helt bra da han ropte om frelse. Så lenge vi lever i denne verden har vi et navn å rope i all nød! Jesus hører ropet, enten det er skrik i angst, slik disiplene skrek på Gennesaretsjøen, eller vi drister oss til å be om å få være med på et mirakel, slik som Peter, eller om vi er kommet til samme tro og tillit som disiplene fikk til slutt: "Du er i sannhet Guds Sønn!"

Vi har fått Guds navn som et ropenavn. Luther forklarer det andre bud for oss: "Du skal ikke ha andre guder enn meg." - "Vi bruker Guds navn rett, når vi roper på Gud i all nød, ber, lovpriser og takker."

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd, som var, er og blir én sann Gud, fra evighet og til evighet. Amen.